

ÅRSTIDERNE

Vinter

Februar - Kragerne

De skumle, dystre Dage
vil aldrig, aldrig gaa.
Dvask ruger Mørkets Drage,
og Himlens Lys er smaa.
End ikke Storm og Sne
vil Aaret os beté.
Fra Gry til Kveld det skumrer.
Naturen slumrer.

Forår

Stæren

Lysfyldt Morgen, til Marven kold,
med Rim paa Tage og Træer!
En Fuglestemmes Vellyd fornemmes –
Eja, den første Stær!

Sommer

Gøgen

Nu blomstrer Kørvel og Agerkaal.
Nu råber Ekko i Ulvedale.
Hør Gøgen gale i Bøgens Sale!
Valmuen tænder kort sit Baal.
Fra Kveld til Morgen staar Himlen aaben,
den lyse Nat lægger Sølvkaaben
med Dug og Dvale om Jordens Bryst,
og Havet smelter mod Danmarks Kyst.

Efterår

Svalerne

Nu flokkes Svaler på Danmarks Sletter,
og Kornet modner, mod mørke Nætter.
Med tidlig Klarhed Høststjernen tindrer.
Hedt blusser Aaret, thi det erindrer.

ÅRSTIDER OG VEJR

- hørte før i tiden sammen som tilregnelige størrelser - i modsætning til i vor tid. Årstiderne kom nogenlunde til tiden og havde hver sit særkende. Almanakken med højtider, årets gang og gøremål havde tilsvarende gyldighed.

Johannes V. Jensen digtede om årstiderne og om årets højtider, forstået som de fejringer, der til alle tider havde været del af årets ringgang. Solhvervene er de to store begivenheder; heraf er sommerens solhverv kulminationen for Johannes V., som hylder forår med lyse nætter og midsommer på vej.

I Jensens digtsamling, *Paaskebadet*, 1937, står "Sommersolhvervssang", som senere fik tilført en sangbar melodi. Digtet indledes:

*Midsommerteltet, de lyse Nætter
staar tjældet over de danske Sletter.
Som Søer, rørt af en Brise, Kornet
nær Kysten står, under Maanehornet.
Og Baal, som tændes på Næs og Bavn,
et Budskab bringer fra Stavn til Stavn.*

Johannes Larsen: *Bygevejr i April. Taarbystranden, 1901-1907*

Johannes V. Jensens forfatterskab afspejler generelt forbundenhed med danske årstider og himmerlandsk vejr. Romanen "Kongens fald" er et eksempel på en sanselig beskrivelse af landet, naturen og årstiderne, indhyllet i nordisk klima. Sindelagets udsving mellem ubeslutsomhed og vild handling er nøgle til begivenhederne - og Johannes V.'s smukke beskrivelser af landet, naturen og årstiderne er nøgle til forståelse af

menneskene. Danmark ligger imellem to blå have - grønt om sommeren, rustent om høst og hvidt under vinterhimmelen. Hvordan kan mennesker, der bor her, blive andet end spændt ud mellem ubeslutsomhed og vild handlekraft - kakkelovnskrog om vinteren, vikingetogt om sommeren? "Kongens fald" handler om menneskelivet og i høj grad om det land og det vejrlig, som former os.